

KUĆNI VRT KOPRIVNIČKE OBITELJI MALANČEC

Kuća obitelji Malančec datira s početka 20. stoljeća, točnije 1902. godine kada zagrebački graditelj Gjuro Carnelluti izrađuje projekt stambeno-poslovne jednokatnice za odvjetnika i tadašnjeg gradonačelnika Koprivnice dr. Matiju Malančeca. Objekt ima stilska obilježja kasnog historicizma s elementima rane secesije, nalazi se u staroj jezgri grada i dio je tog urbanog prostora. Površina posjeda obitelji Malančec u cijelosti je nepravilnog pravokutnog oblika i iznosi oko 1.490m², a obuhvaća kuću i okućnicu (vrt). Krajem 90-ih godina prošlog stoljeća počeli su istraživački radovi na objektu, izrađene su brojne studije sanacija kuće, a tijekom 2002. pokrenut je postupak zaštite pri Ministarstvu kulture, Uprave za zaštitu kulturne baštine Konzervatorskog odjela u Zagrebu, te se od 2005. godine stavlja pod preventivnu zaštitu. Početkom 2007. godine u suradnji Muzeja grada Koprivnice i GKP "Komunalac" d.o.o. pristupilo se inventarizaciji biljnog fonda kućnog vrta s ciljem restauracije njegova izvornog oblika, kojem stilskom razdoblju pripada i koje metode obnove bi trebalo odabrati da mu se vrati njegov izvorni sjaj.

Istraživanje i rezultati

U siječnju 2007. počela je sustavna opservacija vrta radi evidencije biljnih vrsta koje se danas ondje nalaze. Istraživački rad se nastavio proučavanjem muzejske fototeke, pisane arhivske i suvremene građe, razgovorima s kazivačima (susjedima, srodnicima...) na temelju čega se pokušala sagledati cjelovita slika nekadašnjeg vrta. Rezultati su pokazali da je vrt kao i objekt nastao u prvoj polovici 20. st. i nalazi se u jugozapadnom dijelu parcele. Budući da je sa svih strana na neki način ograđen, može se konstatirati da se radi o zatvorenom tipu vrta. U sjeveroistočnom uglu parcele smještena je kuća, prema zapadu nastavlja se visoka zidana ograda od pune opeke koja završava kapijom (sporednim ulazom) s pripadajućim bočnim stupovima. Istočna strana vrta ograđena je niskim zidom od pune opeke visine oko 50 cm i željeznim stupovima koji su postavljeni u pravilnim repetacijama te povezani žičanim pletivom. S južne strane posjed je omeđen improviziranim i ruiniranim pletenom žicom pričvršćenom na ukopane pojedinačne betonske stupove. Unutar istočne i južne strane ograde nalazi se mješovita skupina grmolikog bilja koja čini šišanu živicu. Isti način ograđivanja posjeda do 2008. bio je i sa zapadne strane, no prilikom rekonstrukcije ulice Matije Gupca živa i žičana ograda su uklonjene.

Fotografija 1, bogatstvo vegetacije uz stepenište

Fotografija 2, utabane staze uz cvjetne lijehe i bujna raznovrsna vegetacija

Arhitektonski elementi

Osim samog stambenog, od arhitektonskih objekata unutar parcele nalazimo i pomoćni dvorišni gospodarski objekt koji je nekada imao funkciju spremišta, praonice rublja i slično. Uz već spomenute parkovne objekte (ograda, zidovi, živica) u vrtu još nalazimo stepenice i staze koje su poveznica kuće i vrta u jedinstvenu cjelinu. Staze su nekada bile utabane, podijeljene u dvije kategorije te shodno tome imale dvije funkcije. Jedne su se protezale od stražnjeg uličnog ulaza (kapije) prema stražnjem, sporednom ulazu u kuću, spajale su kuću sa utilitarnim dijelom vrta te shodno tome imale gospodarsku funkciju. Druge su imale funkciju šetnice, nastavljajući se na kameno stepenište koje vodi iz kuće i drvene verande u vrtni dio za opuštanje i odmor, protezale su se rubnim dijelovima, vodile oko cvjetnih lijeha, međusobno se spajale i prilikom obilaska ukrasnog vrta odavale dojam zaokružene cjeline (Fotografija 4.). Nakon drugog svjetskog rata staze su opločene dvostrukim redom kulir ploča što je bilo mnogo praktičnije i urednije za šetača, a položaj im je pojednostavljen i linearniji, no još uvijek dovoljno ležeran i prirodan (Fotografija 7.).

Od parkovne plastike u vrtu nalazimo kamene posude na krajevima kamenog stubišta, na drvenoj verandi su drvene žardinjere u kojima su bile posađene jednogodišnje

Fotografija 3, mladi nasadi s mačuhicom kao pokazivačem cvjetnih lijeha

Fotografija 4, cvjetne lijehe obrubljene kamenom, utabane staze

cvatuće biljne vrste ili niske trajnice koje cijele godine svojim izgledom i bojom izazivaju pažnju (Fotografije 5., 9.).

Vrtni namještaj sačinjavao je drveni stol sa stolicama na metalnoj armaturi i drvena klupa u istom stilu koji su bili smješteni odmah podno kamenih stuba gdje je obitelj provodila najviše vremena opuštajući se i uživajući u ljepoti vrta. Stol i stolice danas se nalaze kod obitelji Dubravec, najbližih rođaka i susjeda, očuvani su i u znatnoj mjeri izvornog izgleda (Fotografije 3., 6.).

Vrtna kompozicija i stilske osobitosti

Sama površina vrta iznosi oko 1.170m², nalazi se na prostoru starih bedema i fizički je (skupinom bilja) i visinski (bedemi) podijeljen u dva dijela: Korisni ili utilitarni (povrtnjak i voćnjak) - oko 51% ukupne površine vrta. Estetski (prostor za opuštanje i odmor) - oko 49 % ukupne površine vrta

Upravo ovakva podjela vrtne prostora i činjenica da su oba dijela podjednako zastupljena, šišana živa ograda koja vrt zatvara od pogleda iz okoline kao i floristički sastav ustanovljen u vrtu ukazuje na tipične osnovne značajke tradicijskog odnosno

Fotografija 5, agava u kamenoj posudi i juka pored stepeništa

Fotografija 6, mjesto za odmor i pogled na epifilum

ladanjskog stila uređenja koji je okarakterizirao kraj 19. i početak 20. stoljeća. Ipak, secesijska kovana ograda na zidanim temeljima sa istočne (javne) strane sugerira na utjecaj urbanog, odnosno čini spoj ruralnog i urbanog, tradicionalnog i modernog.

Tradicijski stil uređenja karakterističan je za određenu regiju i razlikuje se s obzirom na podneblje u kojem nastaje, u izboru vegetacije i načinu sadnje, ali ono što je tipično kod svih tradicijskih vrtova je cjelogodišnja atraktivnost i korisnost, postizanje vizualnih doživljaja na osnovi estetskog ideala. Važno je postizanje raznolikosti u cvatnji i dospijeću različitih autohtonih biljnih vrsta, prirodni sklad boja i oblika, tipično je korištenje cvjetnih lijeha za sadnju trajnica, dvogodišnjeg i jednogodišnjeg cvijeća, uzgoj korisnog bilja poput začinskog, aromatičnog, povrća i voća, živica, ukrasnog i cvatućeg grmlja.

Iako možda na prvi pogled današnji osiromašen izgled vrta obitelji Malančec ne odaje sliku ladanjskog stila na temelju starih fotografija može se ustanoviti da je tijekom 20. stoljeća, u vrijeme najvećih uspjeha obitelji vrt bio pravo malo carstvo botaničke raznolikosti, organoleptičkih užitaka, da je bio njegovan s ljubavlju i ispunjavao sve potrebe vlasnika za ležernim i pomalo hedonističkim životom.

Fotografija 7

Fotografija 8, današnje uništeno stanje stepeništa uslijed rasta pajsena

Inventarizacija florističkog sustava

Inventarizacija je nužnost i osnova na temelju koje se pristupa zaštiti povijesnih vrtova. Radi što kvalitetnijih rezultata sustavno je praćena vegetacija kućnog vrta obitelji Malanćec u svim godišnjim dobima tijekom 2007. i dijelom 2008. godine. Gledajući prema tipu vegetacije u vrtu nalaze crnogorična i bjelogorična stabla, ukrasno zimzeleno i listopadno grmlje, trajnice, geofiti i penjačice. Prema namjeni i porijeklu nalazimo dekorativne, korisne, kultivirane, samonikle biljne vrste, egzote, korove i parazite, te stoga možemo pretpostaviti da su neke od njih unešene u prostor namjerno, ljudskom rukom, a neke slučajnim vanjskim čimbenicima (vjetrom, životinjama i sl.).

Tijekom procesa opservacije ustanovljeno je i determinirano 6 vrsta bjelogoričnih stabala: pitomi orah svijetle i crvene jezgre (*Juglans regia*), trešnja (*Prunus avium*) i kruška (*Pyrus communis*) nalaze se u utilitarnom dijelu vrta, a magnolija (*Magnolia liliiflora*), javor negundovac (*Acer negundo*) i obični bagrem (*Robinia pseudoacacia*) u živici i području estetskog dijela. Pretpostavlja se da su javor i bagrem zbog svog načina razmnožavanja vrlo vjerojatno samonikli, odnosno njihovo sjeme je donijeto vjetrom ili pticama iz obližnje ulice, a zbog godina nedovoljnog održavanja uspjeli su se razviti u stablašice. Uz kameno stepenište kojim se iz drvene verande spušta u vrt nalazi se pajasen (*Ailanthus*

Fotografija 9, bergenije u podnožju, bidens u kamenim posudama i drvenim žardinjerama na terasi

altissima), a na starim fotografijama primjećuju se ovakva dva visoka stabla na približno istom području gdje danas izbijaju mladice čije poprilično agresivno i teško uništivo korjenje ulazi u podrumске prostorije, uništava temelje čime već duže vrijeme narušava statiku objekta, dok je kameno stepenište danas već u ruševnom stanju (Fotografija 8.). Od crnogoričnih stabala nalazimo tri vrste i to običnu smreku (*Picea abies*), američku tuju (*Thuja occidentalis*) koja je posađena uz stupove stražnje kapije, te crni bor (*Pinus nigra*) u ukrasnom dijelu. Prema opsegu debla može se zaključiti da su i smreka i tuje sađene naknadno, dok je bor vrlo vjerojatno iz vremena osnivanja vrta. Listopadno cvatuće grmlje poput japanske dunje (*Chaenomeles japonica*), vrtne mirte (*Deutzia gracilis*), europske forzicije (*Forsythia europaea*), hortenzije (*Hydrangea macrophylla*), običnog pajasmina (*Philadelphus coronarius*), bijelog biserka (*Symphoricarpos albus*) i običnog jorgovana (*Syringa vulgaris*) najvećim dijelom nalazi se u ukrasnom dijelu i estetske je funkcije, ali neke vrste nalazimo i u utilitarnom poput crvenog ribiza (*Ribes rubrum*) čija skupina u linearnom nizu predstavlja granicu korisnog i dekorativnog dijela te zaklanja pogled prema povrtnjaku. Obična lijeska (*Corylus avellana*) i crna bazga (*Sambucus nigra*) su vrste za koje se pretpostavlja da nisu posađene od strane vlasnika već su se razmnožile okolnim utjecajima.

Lijeska se nalazi u jednom dijelu živice no nije bila šišana pa je stvorila stablo. Dio istočne i zapadne ograde te cijela južna strana posjeda ograđena je živicom koja se šiša.

Tablica 1. Floristički sastav vrta danas

rb	LATINSKO IME	PORODICA	NARODNO IME	TIP	KOLIČINA kom/m ²
1.	<i>Acer negundo</i> (L.)	Aceraceae	Negundovac, Pajavac	bjelogorično stablo	1
2.	<i>Ailanthus altissima</i> (Mill.) Swingle	Simaroubaceae	Pajasen	bjelogorično stablo	5m ²
3.	<i>Anemone nemorosa</i> (L.)	Ranunculaceae	Bijela šumarica	geofit	1,8m ²
4.	<i>Chaenomeles japonica</i> (Thunb.)	Rosaceae	Japanska dunja	listopadni grm	1 + nešto u živici
5.	<i>Corylus avellana</i> (L.)	Betulaceae	Obična lijeska	listopadni grm	7
6.	<i>Deutzia gracilis</i> (Thunb.)	Hydrangeaceae	Dojcija, Vrtna mirta	listopadni grm	1
7.	<i>Forsythia europaea</i> (Degen et. Bald)	Oleaceae	Europska forzicija	listopadni grm	1
8.	<i>Galanthus nivalis</i> (L.)	Amaryllidaceae	Visibaba	geofit	2m ²
9.	<i>Hedera helix</i> (L.)	Araliaceae	Bršljan	penjačica	4
10.	<i>Hosta plantaginea</i> (Lam.)	Liliaceae	Hosta, Funkija	trajnica	5m ²
11.	<i>Hyacinthus orientalis</i> (L.)	Liliaceae	Zumbul	geofit	oko 2,5 m ²
12.	<i>Hydrangea macrophylla</i> (Thunb.)	Hydrangeaceae	Hortenzija	listopadni grm	1
13.	<i>Juglans regia</i> (L.)	Juglandaceae	Pitomi orah	bjelogorično stablo	2
14.	<i>Leucium vernum</i> (L.)	Amaryllidaceae	Drijemovac	geofit	1m ²
15.	<i>Ligustrum vulgare</i> (L.)	Oleaceae	Obična kalina	listopadni grm	81m ¹
16.	<i>Magnolia liliflora</i> (L.)	Magnoliaceae	Magnolija	bjelogorično stablo	2
17.	<i>Mahonia aquifolium</i> (Pursh.) Nutt.	Berberidaceae	Mahonija	zimzeleni grm	2 + nešto u živici
18.	<i>Myosotis sylvatica</i> (Lehrh. ex. offm.)	Boraginaceae	Potočnica	trajnica	1m ²
19.	<i>Narcissus poeticus</i> (L.)	Amaryllidaceae	Obični sunovrat, narcisa	geofit	oko 10 m ²
20.	<i>Paeonia</i> sp.	Paeoniaceae	Božur	trajnica	2
21.	<i>Parthenocissus tricuspidata</i> (Planch.)	Vitaceae	Trokrpasta lozika	penjačica	5
22.	<i>Philadelphus coronarius</i> (L.)	Hydrangeaceae	Obični pajasmin	listopadni grm	1
23.	<i>Picea abies</i> (L.)	Pinaceae	Obična smreka	crnogorično stablo	1
24.	<i>Pinus nigra</i> (Arnold)	Pinaceae	Crni bor	crnogorično stablo	1
25.	<i>Primula acaulis</i> (L.)	Primulaceae	Jaglac	trajnica	oko 10m ²
26.	<i>Prunus avium</i> (L.)	Rosaceae	Trešnja	bjelogorično stablo	1
27.	<i>Pyrus communis</i> (L.)	Rosaceae	Kruška	bjelogorično stablo	1
28.	<i>Ribes rubrum</i> (L.)	Grossulariaceae	Crveni ribiz	listopadni grm	6
29.	<i>Robinia pseudoacacia</i> (L.)	Fabaceae	Obični bagrem	bjelogorično stablo	2
30.	<i>Sambucus nigra</i> (L.)	Caprifoliaceae	Crna bazga	listopadni grm	2
31.	<i>Symphoricarpos albus</i> (L.)	Caprifoliaceae	Bijeli biserak	listopadni grm	4 + nešto u živici
32.	<i>Syringa vulgaris</i> (L.)	Oleaceae	Obični jorgovan	listopadni grm	2
33.	<i>Thuja occidentalis</i> (L.)	Cupressaceae	Američka tuja	crnogorično stablo	3
34.	<i>Viola sylvestris</i> (L.)	Violaceae	Šumska ljubica	trajnica	1,5m ²
35.	<i>Viscum album</i> (L.)	Loranthaceae	Bijela imela	zimzeleni grm	2 u živici

Živica nije sačinjena od jedne vrste iako prevladava obična kalina (*Ligustrum vulgare*), već je spoj mješovitog listopadnog i zimzelenog grmlja poput japanske dunje (*Chaenomeles japonica*), bijelog biserka (*Symphoricarpos albus*), mahonije (*Mahonia aquifolium*), bijele imele (*Viscum album*) i bršljana (*Hedera helix*). Ovakva ograda cijele godine ostaje u pravom smislu riječi živa i zanimljiva što zbog svojih fenofaza rasta i razvoja, što zbog činjenice da predstavlja izvor hrane i sklonište brojnim životinjama.

Tablica 2.: Nestali taksoni

rb	LATINSKO IME	PORODICA	NARODNO IME	TIP	KOLIČINA kom/m ²
1.	<i>Agave</i> sp.	Agavaceae	Agava	trajnica - sukulent	najmanje 2
2.	<i>Ailanthus altissima</i> (Mill.) Swingle	Simaroubaceae	Pajasen	bjelogorično stablo	najmanje 2
3.	<i>Asparagus setaceus</i> (Kunth) Jessop	Asparagaceae	Ukrasna šparoga	sobno bilje	najmanje 2
4.	<i>Bergenia cordifolia</i> (Haw.) Sternb.	Saxifragaceae	Bergenija	trajnica	
5.	<i>Bidens ferulifolia</i> (Jacq.) DC.	Asteraceae	Bidens, Dvozub	jednoljetnica	
6.	<i>Calistephus chinensis</i> (L.) Ness	Asteraceae	Lijepa kata	jednoljetnica	
7.	<i>Campsis radicans</i> (L.)	Bignoniaceae	Crvena tekoma	penjačica	najmanje 1
8.	<i>Convalaria majalis</i> (L.)	Liliaceae	Đurđica	geofit	
9.	<i>Cyclamen hederifolium</i> (Aiton.)	Primulaceae	Ciklama	trajnica	
10.	<i>Epiphyllum</i> sp. (Dex) How.	Cactaceae	Epiflum, Lisnati kaktus	sobno bilje	najmanje 1
11.	<i>Hemerocallis fulva</i> (L.)	Hemerocallidaceae	Graničica, Ljetni ljiljan	trajnica	
12.	<i>Lilium candidum</i> (L.)	Liliaceae	Bijeli ljiljan, Madonin ljiljan	geofit	
13.	<i>Malus domestica</i> (Borkh.)	Rosaceae	Jabuka	bjelogorično stablo	
14.	<i>Prunus armeniaca</i> (L.)	Rosaceae	Marelica	bjelogorično stablo	
15.	<i>Prunus cerasus</i> (L.)	Rosaceae	Višnja	bjelogorično stablo	
16.	<i>Prunus laurocerasus</i> (L.)	Rosaceae	Lovorvišnja	zimzeleni grm	
17.	<i>Punica granatum</i> (L.)	Punicaceae	Nar, Šipak	listopadni grm	najmanje 1
18.	<i>Ribes grossularia</i> (L.)	Grossulariaceae	Ogrozd	listopadni grm	
19.	<i>Rosa</i> sp. (floribude, čajevke, penjačice)	Rosaceae	Ruže	listopadni grm	najmanje 50
20.	<i>Viola</i> sp.	Violaceae	Ljubičica	trajnica	
21.	<i>Vitis vinifera</i> (L.)	Vitaceae	Vinova loza	penjačica	
22.	<i>Wisteria sinensis</i> (Sims) DC.	Papilionaceae	Visterija, Glicinija	penjačica	najmanje 1
23.	<i>Yucca filamentosa</i> (L.)	Agavaceae	Juka	zimzeleni grm	najmanje 2

U rano proljeće blijedoružičastim cvjetovima procvate japanska dunja, tijekom ljeta sitnim roznim cvjetićima bijeli biserak i zlatnožutim cvatovima mahonija koja nakon cvatnje počinje stvarati plavocrne plodove, a u jesen se javljaju prave palete boja od zlatno žute do brončane. Život ne prestaje ni zimi kada ostaju samo tamnozeleni bršljan, zimzeleni sjajni listovi mahonije poprimaju purpurnocrvene nijanse, a snježnobijeli plodovi bijeloga biserka na takvoj pozadini izgledaju kao prava niska bisera. Bijela imela u ovoj živici našla se sasvim slučajno, iz obližnjeg parka donijele su je ptice. Bršljan koji raste u živici, penje se i po stablu trešnje, a uz trokrpastu loziku (*Parthenocissus tricuspidata*) nalazi se na istočnom pročelju kuće i pomoćnom gospodarskom objektu.

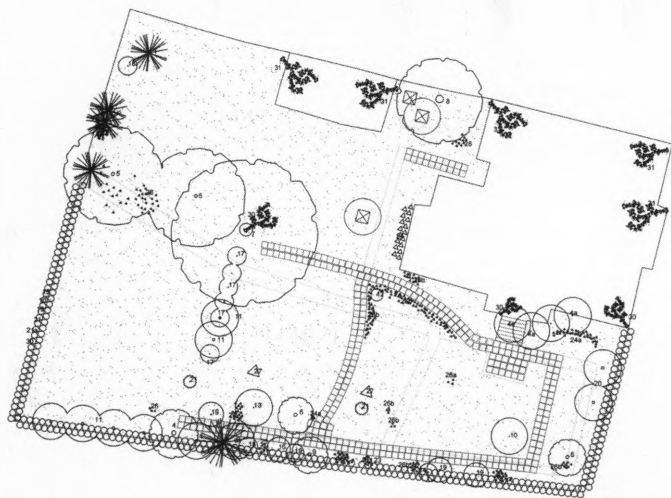
Trajnice i geofiti nezaobilazan su dio vrta, pridonose dinamičnosti i glavni su izvori boja, mirisa, oblika i tekstura tijekom cijele godine. Još i danas većina vrsta nalazi se u dijelu za odmor, no neke su rasprostranjene po cijeloj površini vrta. U rano proljeće počinje cvasti potočnica (*Myosotis sylvatica*), jaglac (*Primula acaulis*), šumska ljubica (*Viola sylvestris*), bijela šumarica (*Anemone nemorosa*), visibaba (*Galanthus nivalis*), zumbul (*Hyacinthus orientalis*), drijemovac (*Leucojum vernum*), mala presličica (*Muscari armeniacum*), bijeli sunovrat (*Narcissus poeticus*). Tijekom kasnog proljeća i ljeti cvate hosta (*Hosta plantaginea*) i božur (*Paeonia* sp.).

Većina ovih biljnih vrsta dokazuju osnovne karakteristike tradicijskog stila uređenja i izvanredno se uklapa u ostatak prostora.

Nekadašnji izgled vrta i floristički sustav

Na temelju arhivske građe iz fototeke muzeja i sjećanja kazivača determinirano je i locirano još 20-ak biljnih vrsta koje su obitavale u vrtu i uz gore navedene tvorile cje-linu, a zbog prestanka življenja u kući i neadekvatnog održavanja su nestale. Mješovite cvjetne lijehe nalazile su se uz južno pročelje kuće, uz živicu i šetnicu, bile su obrubljene većim komadima kamena a vrste koje smo uspjeli determinirati su: bergenija (*Bergenija cordifolia*), đurđice (*Convallaria majalis*), ciklame (*Cyclamen hederifolium*), ljetni ljiljan (*He-merocalis fulva*), bijeli ljiljan (*Lilium candidum*), te mnoštvo ruža (*Rosa sp.*) od grmolikih floribunda koje cvatu tijekom cijele godine, preko čajevki koje su uzgajane za rez do penjačica koje su bile smještene podno drvene verande i penjale se do balkona na katu (Fotografije 2., 8.). Neki kazivači sjećaju se da je u vrtnom dijelu za odmor uz cijelu šetnicu bilo posađeno više od 50 različitih ruža jer je upravo ruža gospođi Malančec bila omiljena biljka. Na žalost, danas nema niti jedne. Bijele ljubičice (*Viola sp.*) bile su po-drast mnogim biljkama, u proljeće bi cvale a tijekom godine lisnom masom sprječavale rast korova i tako pomagale vlasnici oko održavanja. Uz jugozapadni vanjski ugao kuće penjala se glicinija (*Wisteria sinensis*), bočna ograda stepeništa je obrastala bršljanom, a na donjim stepenišnim stupovima su se nalazile dvije kamene posude u kojima se sadi-lo različito atraktivno bilje. Na fotografiji 5. se vidi agava (*Agave sp.*), a na fotografiji 9. balkonska cvjetnica žutih cvjetova bidens ili dvozub (*Bidens ferulifolia*). Podno stepenič-nih stupova simetrično su posađene dvije juke (*Yucca filamentosa*) - Fotografija 1. Nakon hladnih zima obično se sobno bilje iznosilo u vrt pa se tako na vrhu stepenišne ograde sa svake strane ispod ruža penjačica mogu vidjeti lončanice ukrasne šparoge (*Asparagus setaceus*) ili u samom ukrasnom dijelu vrta položeni su primjerci lisnatog kaktusa (*Epip-hyllum sp.*) koji su tijekom proljeća procvali (Fotografija 3.). Navodno su u ovom dijelu još rasli nar (*Punica granatum*), penjačica crvena tekoma (*Campsis radicans*) i lovorvišnja (*Prunus laurocerasus*), a krećući se prema i u samom utilitarnom dijelu bilo je nekoliko jabuka (*Malus domestica*), marelica (*Prunus armeniaca*), višnja (*Prunus cerasus*), ogrozd (*Ribes grossularia*), te kao zaštitna barijera od stražnjeg dvorišnog ulaza uz povrtnjak a prema ukrasnom vrtu pergola od vinove loze (*Vitis vinifera*). Tako je prostor povrtnjaka bio ograđen i zaštićen gotovo sa svih strana biljem. Sa južne i zapadne to je bila živica, sa istočne prema vrtu za odmor crveni ribiz, a sa sjeverne vinova loza. Kada bi povrtne kulture i sezonsko, jednogodišnje cvijeće za koje možemo pretpostaviti da ih gotovo svaki vrt sačinjava uključili u popis biljnih vrsta vrta Malančec, broj bi se povećao za još 30-ak vrsta.

U tablici 1 abecednim redom naveden je floristički sastav koji je tijekom procesa

SITUACIJA
M 1 : 200

S

LEGENDA:

- CRKINGORJONA STABLA**
 1. Picea abies (Čobitna smreka)
 2. Pinus nigra (Čobitna borovica)
 3. Thuja occidentalis (Američka tuja)
- BULOGORJONA STABLA**
 4. Acer negundo (Nepredviđeno, japanski)
 5. Juglans regia (Platan)
 6. Magnolia sifora (Magnolija)
 7. Prunus avium (Šljiva)
 8. Prunus communis (Krušik)
 9. Ficus pseudoceras (Čobitni kaštan)
- LIŠTOPADNI (ovuljni) GRM**
 10. Cladonia saccata (Ljapanska duplec)
 11. Corylus avellana (Čobitna ljeska)
 12. Quercus pedunculata (Čobitni)
 13. Forsythia europaea (Europska forzijija)
 14. Ligustrum macrophyllum (Krompir)
 15. Ligustrum vulgare (Čobitna katalpa)
 16. Prunella vulgaris (Čobitni papaver)
 17. Ribes rubrum (Čobitni ribiz)
 18. Sambucus nigra (Čobitni kopriva)
 19. Symphoricarpos albus (Bijeli lisnati)
 20. Syringa vulgaris (Čobitni jorgovan)
- ZIMZELNI GRM**
 21. Mahonia aquilifolia (Mahonija)
 24. Vaccinium album (Bijela metla)
- TRAJNICE I GEOPITI**
 22. Anemone nemorosa (Bijela anemona)
 23. Galanthus nivalis (Valisava)
 24. Viola sibirica (Bijela kraljica)
 25. Lonicera xylosteum (Dječji cvijet)
 26. Morisita sylvatica (Pločnica)
 27. Primula sylvatica (Sjajna)
 28. Primula sylvatica (Sjajna)
 29. Viola sibirica (Bijela kraljica)
- PENJAVICE**
 30. Hedera helix (Brijuni)
 31. Pteris aquilina (Kopčica)
- ŽIVICA**
 32. Pteris aquilina (Kopčica)
- PLOČNIK (beton)**
 33. Pteris aquilina (Kopčica)
- SPREMNIK ZA VODU, BUNAR**
 34. Pteris aquilina (Kopčica)

KOMUNALAC GRAĐANSKO KOMUNALNO PODUZEĆE d.o.o.		KOPRIVNICA, Mosina 15	
GRADONAČELNIK	KUĆNI VRT OBITELJI MALANČEC	IZRAĐIO:	ALEKSANDRA POSAVEC, dipl. Ing. agr.
INVESTITOR	MUZEJ GRADA KOPRIVNICE	PROJEKTIRAO:	M 1:200
MJESTO GRADONAČELNIKA	KOPRIVNICA, BURE ESTERA 13	BR. PROJEKTA:	01/2008
VRSTA PROJEKTA	DEŽAKO RJEŠENJE	DRUGO IMENOVANJE:	SITUACIJA - PLAN VRTNOG OBLIKOVANJA DANAS
SADRŽAJ	01/2008	DRUGO IMENOVANJE:	04

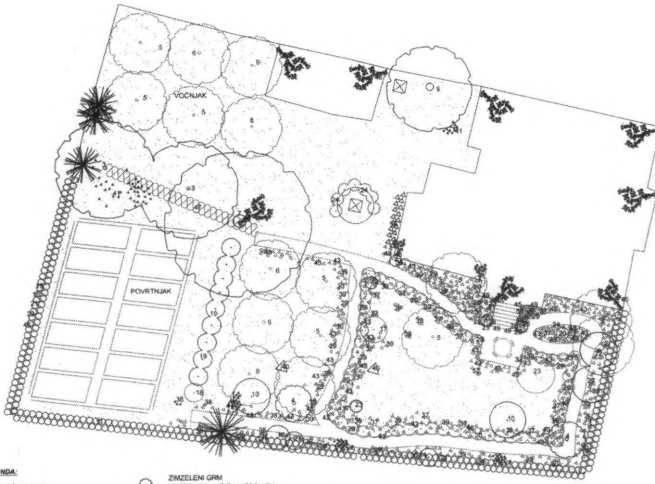
Nacrt 1, plan vrtnog oblikovanja danas

opservacije uočen i determiniran u vrtu danas, dok je u tablici 2. popis biljnih vrsta koje su nekada bile na cijelom području a danas ih na žalost više nema.

Zaključak

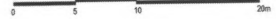
Obzirom da je obitelj Malančec bila ugledna i relativno imućna građanska obitelj, danas kućni vrt na prvi pogled djeluje vrlo oskudno. Nekadašnja velika dendrološka raznolikost i iznimna estetska vrijednost vrta osiromašena je za brojne biljne vrste. Nakon što je posjed iz privatnog prešao u društveno vlasništvo prekinut je kontinuitet u održavanju vrtne arhitekture, što je najvažnije za njezin opstanak. Tijekom 2000. godine pokušalo se zapašteni i korovom obrasli vrt sanirati i koliko toliko redovno održavati, ali ipak nedovoljno intenzivno.

Danas ovaj prostor nema adekvatnu namjenu, napušten je, neiskorišten i relativno uništen, a stanje očuvanosti vegetacije narušeno je u znatnoj mjeri. Ukoliko se želi cijeli kompleks obnoviti i dati mu adekvatna funkcija koja bi odražavala način života i ugođaj s početka 20. stoljeća potrebno je odabrati prave metode obnove. Taj proces je dosta zahtjevan, svaka intervencija u vrtu mora se temeljiti na znanstvenim istraživanjima

POSTOJEĆE BILNE VRSTE
NEKADAŠNJE BILNE VRSTE

1 : 200

LEGENDA

POSTOJEĆA STABLA
1. Ficus sp. (Fikus)

NEKADAŠNJA STABLA
2. Acer sp. (Jabučica)

POSTOJEĆE TRAJNICE
3. Ilex sp. (Jabučica)

NEKADAŠNJE TRAJNICE
4. Ilex sp. (Jabučica)

5. Ilex sp. (Jabučica)

6. Ilex sp. (Jabučica)

7. Ilex sp. (Jabučica)

8. Ilex sp. (Jabučica)

9. Ilex sp. (Jabučica)

10. Ilex sp. (Jabučica)

11. Ilex sp. (Jabučica)

12. Ilex sp. (Jabučica)

13. Ilex sp. (Jabučica)

14. Ilex sp. (Jabučica)

15. Ilex sp. (Jabučica)

16. Ilex sp. (Jabučica)

17. Ilex sp. (Jabučica)

18. Ilex sp. (Jabučica)

19. Ilex sp. (Jabučica)

20. Ilex sp. (Jabučica)

21. Ilex sp. (Jabučica)

22. Ilex sp. (Jabučica)

23. Ilex sp. (Jabučica)

24. Ilex sp. (Jabučica)

25. Ilex sp. (Jabučica)

26. Ilex sp. (Jabučica)

27. Ilex sp. (Jabučica)

28. Ilex sp. (Jabučica)

29. Ilex sp. (Jabučica)

30. Ilex sp. (Jabučica)

31. Ilex sp. (Jabučica)

32. Ilex sp. (Jabučica)

33. Ilex sp. (Jabučica)

34. Ilex sp. (Jabučica)

35. Ilex sp. (Jabučica)

36. Ilex sp. (Jabučica)

ZNAČENJE OBRIS

23. Mahonia aquifolium (Mahonia)

24. Prunus domestica (Kruška)

25. Yucca filamentosa (Lanč)

26. Agave sp. (Agave)

27. Anemone nemorosa (Bijela Anemona)

28. Bergenia cordifolia (Berginja)

29. Cornus mas (Krušik)

30. Cyclamen hederifolium (Ciklama)

31. Galanthus nivalis (Vijolica)

32. Hamamelis tatarica (Hamamelis, Lipni list)

33. Hosta plantaginea (Hosta, Krušik)

34. Hydrangea arborescens (Zumbula)

35. Lonicera xylosteum (Lonicera)

36. Lilium candidum (Bijeli ljiljan)

37. Malus sibirica (Malina)

38. Myrica maritima (Mirisna trava)

39. Narcissus pinnatifidus (Bijeli narcis)

40. Prunus sp. (Kruška)

41. Primula acaulis (Lagira)

42. Viola sp. (Vijolica)

43. Viola sp. (Vijolica)

44. Viola sp. (Vijolica)

45. Viola sp. (Vijolica)

46. Viola sp. (Vijolica)

47. Viola sp. (Vijolica)

48. Viola sp. (Vijolica)

49. Viola sp. (Vijolica)

50. Viola sp. (Vijolica)

51. Viola sp. (Vijolica)

52. Viola sp. (Vijolica)

53. Viola sp. (Vijolica)

54. Viola sp. (Vijolica)

55. Viola sp. (Vijolica)

56. Viola sp. (Vijolica)

57. Viola sp. (Vijolica)

58. Viola sp. (Vijolica)

POSTOJEĆE DRVEĆE

44. Carpinus betulus (Čičak)

45. Quercus sp. (Dab)

46. Prunus domestica (Kruška)

47. Vitis vinifera (Čičak)

48. Malus sp. (Malina)

49. Malus sp. (Malina)

50. Malus sp. (Malina)

51. Malus sp. (Malina)

52. Malus sp. (Malina)

53. Malus sp. (Malina)

54. Malus sp. (Malina)

55. Malus sp. (Malina)

56. Malus sp. (Malina)

57. Malus sp. (Malina)

58. Malus sp. (Malina)

59. Malus sp. (Malina)

60. Malus sp. (Malina)

61. Malus sp. (Malina)

62. Malus sp. (Malina)

63. Malus sp. (Malina)

64. Malus sp. (Malina)

65. Malus sp. (Malina)

66. Malus sp. (Malina)

67. Malus sp. (Malina)

68. Malus sp. (Malina)

69. Malus sp. (Malina)

70. Malus sp. (Malina)

71. Malus sp. (Malina)

72. Malus sp. (Malina)

73. Malus sp. (Malina)

74. Malus sp. (Malina)

75. Malus sp. (Malina)

76. Malus sp. (Malina)

KOMUNALAC		GRADSKO KOMUNALNO PODUZEĆE d.o.o. KOPRIVNICA, Mosna 15	
GRADONAČELNIK	KUČI VRTI OBITELJI MALANČEC	GRADONAČELNIK	ALEXANDRA POSAVEC, dipl. ing. agr.
INVESTITOR	MUZEJ GRADA KOPRIVNICE		
MJESTO ODRŽAVANJA	KOPRIVNICA, DURE ESTERA 12		
PRITVOR	PROJEKCIJA	PROJEKCIJA	M 1:200
PROJEKCIJA	01/2008		
SADRŽAJ	SITUACIJA - POUJESNA KOMPOZICIJA VRTA	DATUM	01.2008.
		BR. CRTEŠ	03

Nacr 2, povijesna kompozicija vrta

uz veliki financijski izdatak za kvalitetno održavanje i očuvanje jer u suprotnom nema smisla bilo što započinjati. Biljke su živa bića, za njihov rast i razvoj potrebno je mnogo više od same nabave i sadnje slične ili iste vrste na mjesto gdje je nekad bila.

Evidencija je početak svakog istraživačkog rada u kojem se utvrđuje i popisuje trenutno stanje u nekom prostoru, inventarizacijom ga detaljnije upoznajemo i pokušavamo sagledati cjelovitu sliku uz pomoć povijesnih izvora, stilskih obilježja, arhitektonskih posebnosti. G.K.P. Komunalac d.o.o. u suradnji s Muzejom grada Koprivnice priveo je kraju ova dva procesa, a sada bi se trebalo pristupiti valorizaciji i kategorizaciji, utvrđivanju pravog stupnja zaštite vrtne prostora i u konačnosti ga kao takvog i registrirati. Važno je prepoznati činjenicu da je vrt obitelji Malančec zajedno s kućom sastavni dio kulturne baštine našeg grada i zaslužuje obnovu i očuvanje.

Predivno bi bilo sjesti za starinski stol na platou ispod kamenih stuba koje se spuštaju s drvene verande, u proljeće ponovno doživjeti miris procvalih đurđica, ljubičica, ciklama, narcisa, zumbula uz tople gutljaje nekog napitka, diviti se raskošnim bojama cvijeća i cvrkutu ptica, promatranju šarenog leptira koji je sletio na obližnji cvijet bijelog ljiljana dok ga već polako mami miris susjedne ruže, osvježiti se pićem u hladovini pokojeg stabalca, ujesen kušati plodove grožđa sa pergole ili pokojeg ploda voćke koja ih nudi na tanašnim grancicama uz pogled na razlivenu paletu boja trokrpaste lozike od

zlatno žute do purpurno crvene.

Predivno bi bilo kada bi se uspjelo naći volje i sluha, vremena i novaca da se vrati stari sjaj nekadašnjoj riznici života a da ujedno imamo priliku osjećati se kao na početku 20. stoljeća. Prvi koraci u ovoj nakani su učinjeni. Želimo li to nastaviti realizirati, doživjeti?

LITERATURA:

1. BRICKELL, Christopher (2000.), The Royal Horticultural Society, Die neue Enzyklopädie der Garten und Zimmerpflanzen, München, Dorling Kindersley Verlag GmbH.
2. JALŠIĆ ERNEČIĆ, Draženka (2002.), Muzejska zbirka dr. Vladimir Malančec, Podravski zbornik br. 28, Koprivnica, Muzej grada Koprivnice, str. 62-90.
3. LASZLO, Želimir (2007.), Pledoaje za obnovu građanske kuće Malančec u Koprivnici, Podravski zbornik br. 33, Koprivnica, Muzej grada Koprivnice, str. 23-27.
4. LEOPOLD, Emilija (2008.), O pejzažnoj umjetnosti, Građenje i opremanje, br. 3
5. OBAD ŠĆITAROCI, Mladen (1992.), Hrvatska parkovna baština - zaštita i obnova, Zagreb: Školska knjiga.
6. OBAD ŠĆITAROCI, Mladen (2002.), Perivojna arhitektura, Skripta za kolegij Parkovna arhitektura, Arhitektonski fakultet Sveučilišta u Zagrebu.
7. ŽIODOVEC, Vesna, VRŠEK, Ines, ANIČIĆ, Branka, GRZUNOV, Silvija (2006.), Tradicijski seoski vrtovi sjeverozapadne Hrvatske, Izvorni znanstveni rad, Agronomski fakultet sveučilišta u Zagrebu.

IZVORI:

Fototeka Muzeja grada Koprivnice